

В. М. Зайчук студент*Державний університет «Київський авіаційний інститут», Київ***ВІДНОВЛЕННЯ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ ПІСЛЯ ВОЄННИХ ДІЙ**

Анотація. *Воєнні дії зумовлюють негативний вплив на лісові екосистеми в Україні. Відновлення лісових екосистем повинно, відбуватися після попереднього розмінування, очищення від забруднень, інвентаризації, проведення санітарних заходів та сучасних методик сталого лісовідновлення*

Ключові слова: лісові екосистеми, воєнні дії, стале лісовідновлення.

Воєнні дії в Україні є загрозою існування лісових екосистем, зокрема вже знищено понад 59 тис га лісів. Через обстріли та бомбардування ліси зазнають ушкоджень не лише на сході та півночі, але і в інших регіонах держави. Основні чинники впливу воєнних дій на лісові екосистеми: вибухи боєприпасів, ракет, мін, техніки, склади боєприпасів, падіння підбитих літальних апаратів і ракет, пересування техніки, будівництво фортифікаційних споруд, неконтрольовані вирубування дерев, пально-мастильні матеріали, залишки техніки та озброєння. Внаслідок активних бойових дій у лісах виникають пожежі, рослини зазнають різноманітних ушкоджень, ґрунт пошкоджується, що призводить до порушення водорегулювальної, ґрунтозахисної, санітарно-гігієнічної та екологічної функцій лісових екосистем.

Ліс, що згорів або був пошкоджений може відновитись природним шляхом, але відбудеться зміна екосистем, зокрема для соснових лісів на згаріщах природне заліснені можливе впродовж десятиліть. Ось чому потрібно впровадження програми штучного лісонасадження. Саме після завершення воєнних дій лісові екосистеми потребуватимуть відновлення відповідно до державних програм, які передбачають послідовне виконання відповідних заходів: розмінування територій лісового фонду та звільнення від залишків військової техніки і боєприпасів, оцінювання ступеня ушкоджень лісу, інвентаризація та проведення санітарних заходів, зокрема санітарні рубки, використання чи утилізація деревини та фрагментів рослин з порушених лісових ландшафтів, а на завершальному етапі – лісовідновлення з урахуванням едафо-кліматичних особливостей територій.

Список використаної літератури

1. Ангурець О., Хазан П., Колесникова К., Куц М., Чернохова М., Гавранек М. Наслідки для довкілля війни росії проти України. 2025 [Електронний ресурс]. URL: <https://cleanair.org.ua/wp-content/uploads/2025/03/cleanair.org.ua-war-damages-ua-version-04-low-res.pdf>

Науковий керівник – А.О. Падун, к.б.н., доцент